

Bestuursvoorstel

Onderwerp	Jaarstukken 2017
Status	Besluitvormend
Gevraagd besluit	Het Algemeen Bestuur vragen de voorgelegde jaarstukken 2017 vast te stellen
Intrekken van eerdere besluitvorming	Niet van toepassing

Portefeuillehouder bestuur	R.J. van der Zwaag
Bijlagen	<ul style="list-style-type: none"> • Jaarstukken 2017

1. Samenvatting

VRZ is verplicht om jaarstukken op te stellen. Daarbij is in artikel 29 van de Gemeenschappelijke regeling VRZ 2013 opgenomen dat de jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening.

In verband met controle van de Wet Normering Topinkomens (WNT) heeft vaststelling van de jaarstukken 2017 niet binnen de gestelde tijd plaatsgevonden. Hierover bent u en zijn de raden geïnformeerd eind april en begin juni 2018. Voor de ontvangen specifieke Brede Doeluitkering Rampenbestrijding van het rijk dient Veiligheidsregio Zeeland vóór 15 juli 2018 middels een SiSa-verantwoording de vastgestelde jaarstukken aan het ministerie van BZK aan te bieden. Lukt dit niet, dan bestaat het risico dat de deelnemende gemeenten gekort worden op hun algemene uitkering van het rijk. VRZ heeft bij het ministerie van BZK uitstel aangevraagd voor aanlevering van de SiSa-verantwoording, maar tot op heden geen reactie mogen vernemen. Om die reden heeft VRZ een extra openbare vergadering van het Algemeen Bestuur georganiseerd op 13 juli 2018 voor de vaststelling van de Jaarstukken 2017.

Jaarverslag:

In voorgaande jaren werd in het jaarverslag gerapporteerd aan de hand van de Concern A3. Voor 2017 is geen Concern A3 opgesteld. Dit heeft te maken met de situatie waarin VRZ zich eind 2016 bevond. In 2017 is conform het plan van aanpak Emergo prioriteit gegeven aan twee speerpunten: 'Operationaliteit staat centraal' en 'Gezonde organisatie om in te werken'. Op deze wijze is gewerkt om de organisatie weer op orde te krijgen.

In de programmabegroting 2017 zijn speerpunten benoemd, geformuleerd vanuit het meerjarenbeleidsplan 2016-2019. In 2017 hebben andere prioriteiten voorrang gekregen, namelijk 'Operationaliteit staat centraal' en 'Gezonde organisatie om in te werken'. Kenmerkend voor de inzet van de medewerkers van VRZ is dat een groot deel van deze speerpunten in 2017 wel in meer of mindere mate zijn opgepakt en dat daadwerkelijk resultaten zijn geboekt.

Hieronder wordt op de belangrijkste ontwikkelingen voor VRZ in 2017 ingegaan.

Directeur / Commandant brandweer

Vanaf juli 2016 is de heer Van Strien als waarnemend directeur aangesteld. In het Algemeen bestuur van 13 juli 2017 is zijn verbintenis bij VRZ verlengd. In het Algemeen Bestuur van 21

december 2017 is mevrouw Van der Reijden voorgedragen als commandant brandweer/bestuursecretaris. Zij is op 1 maart 2018 in deze functie begonnen.

Emergo

Mede naar aanleiding van het onderzoek van Twynstra Gudde is binnen VRZ een verbeterproces in gang gezet onder de naam Emergo. In het Algemeen Bestuur van 13 juli 2017 is het plan van aanpak Emergo vastgesteld.

Het plan van aanpak Emergo geeft een doorkijk waar VRZ op de langere termijn moet staan en bevat een viertal thema's die er gezamenlijk aan moeten bijdragen dat de geschetste visie daadwerkelijk wordt behaald. Het betreft de volgende vier thema's; Operationaliteit, Bestuur/gemeenten, Organisatie inrichting en Ontwikkeling van mens en organisatie. Deze vier thema's zijn onverbreekbaar met elkaar verbonden. Op alle thema's is en wordt hard gewerkt om stappen te kunnen zetten.

Een belangrijke uitwerking van Emergo is de vaststelling van het Bestuursmodel VRZ in het Algemeen Bestuur van 21 december 2017. In het bestuursmodel zijn uitgangspunten omschreven voor de verdere doorontwikkeling van het bestuur van VRZ, zoals positie van het Algemeen Bestuur een agendacommissie en de samenwerking met gemeenteraden.

In april 2018 is een tussenrapportage Emergo ter informatie aan de gemeenteraden aangeboden. In bijlage 3 zijn de hoofdlijnen van de tussenrapportage opgenomen.

Programmabegroting 2018

In het voorjaar van 2017 is de conceptbegroting 2018 in alle gemeenteraden toegelicht. Vanuit de gemeenten zijn positieve zienswijzen op deze begroting ontvangen. In het Algemeen Bestuur van 13 juli 2017 is de programmabegroting 2018 vastgesteld.

Een gezonde financiële situatie is een randvoorwaarde om de genoemde verbeteringen uit het plan van aanpak Emergo te kunnen bereiken. In de programmabegroting 2018 zijn de minimaal noodzakelijke maatregelen genomen om dit te kunnen realiseren. Dit vraagt zowel van de organisatie als van de gemeenten een aanzienlijke inspanning. Deze inspanning is nodig om ervoor te zorgen dat VRZ haar wettelijke taken op een adequate en kwalitatief goede wijze kan blijven invullen en om over voldoende operationele slagkracht te beschikken.

Maatwerk in Brandweezorg

Een belangrijk dossier binnen VRZ is de uitvoering van het project Maatwerk in Brandweezorg. Het project Maatwerk in Brandweezorg richt zich op de organisatie van de brandweezorg in Zeeland, waarbij deze op een robuuste en toekomstbestendige manier wordt georganiseerd, waarbij aandacht is voor specifieke risico's, ligging van - en omstandigheden in Zeeland.

In het Algemeen Bestuur van 1 maart 2018 is de rapportage tussenevaluatie in concept vastgesteld. In deze tussenevaluatie wordt op een aantal onderdelen een aangepast en/of aanvullend besluit gevraagd, zoals het aantal NTS-en, het aantal vrijwilligers op een NTS-post, invoering van een TS2/FRB, de invoering van een dagbezetting in Vlissingen en de financiële taakstelling.

De rapportage tussenevaluatie is in april voor een zienswijze aan de gemeenteraden voorgelegd en is in het Algemeen Bestuur van 5 juli vastgesteld.

Crisisbeheersing

Tijdens de themadag van het bestuur op 13 juli 2017 is een presentatie gegeven met als titel 'upgrade crisisbeheersing'. Kernboodschap was dat vanwege ontwikkelingen om VRZ heen de huidige organisatie, processen, werkmethoden en technieken steeds minder voldoen. De wereld verandert continu en verandert steeds sneller. Er ontstaan steeds meer complex samengestelde crises. Omdat alles met alles verbonden is, hebben crises ook steeds vaker regio- en/of landgrensoverschrijdende gevolgen. Om op deze ontwikkelingen te kunnen inspelen is het van belang dat de crisisorganisatie, inclusief de partners, transformeert naar een flexibele en wendbare organisatie. In 2017 is in overleg met de partners gestart met de nieuwe benadering van Crisisbeheersing. De volgende activiteiten/resultaten zijn in 2017 gestart/ bereikt:

- Vaststellen Regionaal Crisisplan waarbij de mogelijk is gegeven om flexibel op te schalen;
- Herpositioneren van de Veiligheidsdirectie in het bestuursmodel VRZ;
- Uitrol van MOI (Mobiel Operationeel Informatiesysteem), waardoor meer functionarissen betrokken bij een incident direct over startinformatie beschikken;
- Herinrichting van het Regionaal Coördinatie Centrum, waardoor een aantal randvoorwaarden voor de nieuwe aanpak van crisisbeheersing worden ingevuld.
- Herpositioneren van de operationeel leiders die meer taken en verantwoordelijkheden krijgen in dreigingsomstandigheden.

Risicobeheersing

In het beleidsplan Risicobeheersing 2016-2019 zijn kwalitatieve speerpunten voor Risicobeheersing gedefinieerd. De belangrijkste ontwikkelingen in 2017 waren:

- Uniformering werkprocessen: In 2017 zijn de meeste werkprocessen voor Risicobeheersing afgestemd en is waar mogelijk één voorgenomen lijn bepaald in de uitvoering van werkzaamheden. In 2018 zullen de werkprocessen worden geïmplementeerd;
- Nulmeting kwaliteitscriteria Wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (wet VTH): Er is een Nulmeting kwaliteitscriteria uitgevoerd. De resultaten van de nulmeting zijn geanalyseerd en vertaald naar een strategisch opleidingsplan;
- Meerjarenplanning Brandveiligheid: In 2017 is in het Algemeen Bestuur van 4 mei 2017 een meerjarenplanning Brandveiligheid vastgesteld. Hierin is vastgelegd welke wettelijke (inspectie)activiteiten periodiek worden uitgevoerd. Voor 2017 waren dit de toezichthoudende taken. In 2018 wordt de werkwijze geëvalueerd;
- Implementatie Omgevingswet: Op dit vlak wordt samengewerkt met de GGD Zeeland en de RUD Zeeland. Daarnaast participeert VRZ in het Samenwerkingsplatform Omgevingswet Zeeland, waarin alle Zeeuwse gemeenten zich voorbereiden op de Omgevingswet;
- Doorontwikkeling Brandonderzoek en Brandveilig Leven: In 2017 zijn 35 nieuwe ambassadeurs (vrijwilligers) voor Brandveilig Leven geworven. Voor Brandonderzoek zijn vijf nieuwe brandonderzoekers (nevenfuncties) aangesteld.
- Zeeuwse Week van de Veiligheid: Van 9 t/m 15 oktober 2017 vond de eerste Zeeuwse Week van de Veiligheid plaats. Samen met partners heeft VRZ één week veiligheid in al z'n facetten centraal gesteld. Het doel van de Zeeuwse Week van de Veiligheid was drieledig; het risicobewustzijn van Zeeuwen vergroten, Zeeland Veilig als platform voor (fysieke) veiligheid promoten en de samenwerking tussen de verschillende veiligheidspartners en overheden naar voren brengen. Hiermee is VRZ positief in de media gekomen;
- *Pop-up store Zeeland Veilig in Vlissingen.* Van 28 oktober 2017 tot en met 23 december 2017 is in Vlissingen de eerste Zeeland Veilig pop-up store open geweest. In deze periode konden bezoekers een interactieve rondleiding krijgen door een nagemaakt huis vol gevaren. Zo kunnen ze zelf ervaren wat brand in huis doet en

hoe ze moeten handelen als er in hun huis brand uitbreekt. Daarnaast krijgen mensen tips en adviezen hoe ze brand kunnen voorkomen.

GHOR

In juni 2017 is door het Dagelijks Bestuur, vergelijkbaar met voorgaande jaren, de Jaarrapportage Zorgcontinuïteit Zeeland 2016 vastgesteld. Deze jaarrapportage geeft informatie over de mate van voorbereiding door zorgaanbieders in Zeeland op en hun inzet tijdens crisissituaties. De conclusie van de jaarrapportage zorgcontinuïteit 2016 is dat de ketenpartners/care-organisaties zich hebben voorbereid op rampen en crises conform de gemaakte afspraken. Daarnaast ontwikkelen de netwerkpartners/care-organisaties zich steeds beter op het gebied van crisisbeheersing. Dit leidt er toe dat bijna iedereen de planvorming op orde heeft.

Oefening Zeeuwse Koorts

Op 28 en 29 november 2017 is de oefening Zeeuwse Koorts gehouden. Hierbij werd de aanpak van één van de grootste risico's voor de samenleving beoefend: een griep epidemie. De oefening is succesvol verlopen en richtte zich op de strategische en tactische aanpak van deze crisis.

Huisvesting

Per 1 februari 2017 is het pand Segeerssingel 10 in Middelburg eigendom geworden van VRZ. De bedoeling is het gehele pand te verbouwen, waardoor het mogelijk wordt de huur van de extra huisvesting aan de Buitenruststraat te Middelburg te beëindigen. De verbouwing is noodzakelijk om het gebouw geschikt te maken voor het Regionaal Crisis Centrum (RCC), de klimaat en werkomstandigheden in het gebouw te verbeteren en om het gebouw flexibeler in te richten om de hoofdlocatie effectief te benutten. Omdat de benodigde investering hiervoor hoger blijkt uit te vallen, wordt eerst een strategische visie op de totale huisvesting van VRZ gemaakt. Vooruitlopend op een definitieve strategie op huisvesting zijn de nieuwe kantoren aan de Segeerssingel inmiddels betrokken. Met name vanuit de verbetering van het RCC zijn in de aanloop naar de Nationale Nucleaire Oefening van 7 februari 2018 de nodige verbeteringen doorgevoerd.

Certificering Regionaal Opleidingsinstituut

Op 26 september 2017 is het Regionaal opleidingsinstituut (ROI) van VRZ ge-audit. Eind 2017 is het ROI gecertificeerd. De opleidingen die het ROI in Zeeland verzorgt voldoen daarmee aan alle kwaliteitseisen. De certificering is met name van belang voor het opleiden van brandweervrijwilligers tot manschap A en Bevelvoerder.

Operationele gegevens:

In 2017 is tienmaal een GRIP (vijfmaal een GRIP-1, driemaal een GRIP-2 en tweemaal een GRIP-3) afgekondigd. Opmerkelijke incidenten waren de brand bij een fruitteler in Kapelle, de stranding van het schip Jupiter in het Nauw van Bath en een grote brand bij Sint Maartensdijk. Daarnaast is de brandweer 2288 maal (in 2016 in dezelfde periode ook 2288 maal) uitgerukt. De gemiddelde opkomsttijd bedraagt 9:21 minuten (tegen 8:59 minuten in 2016) en de gemiddelde uitruktijd bedraagt 4:28 (tegen 4:15 in 2016). Van de uitrukken door de brandweer voldoen 63% (in 2016 66%) van de uitrukken aan de opkomstnormen van Maatwerk in Brandweezorg.

Jaarrekening:

Resultaat

Het resultaat na onttrekking reserves over 2017 is nihil.

Conform de tweede begrotingswijziging is dit negatieve resultaat van € 748.046 onttrokken aan de bestemmings- en algemene reserves.

Het negatieve resultaat kan voornamelijk verklaard worden doordat er in 2017 meer vrijwilligerskosten zijn gemaakt. Dit nadeel bedraagt € 378.011. Daarnaast zorgen de sociale lasten over de uitbetaalde vakantiegeldverplichting voor een incidenteel nadeel van € 125.000 en zijn er gratificaties (€ 45.000) uitgedeeld die niet waren voorzien.

Bijzonderheden gedurende het boekjaar

Declaraties (brandweer)vrijwilligers

€ 378.011 N

In de jaarrekening 2017 is een overschrijding ontstaan van € 378.011 op de kosten van de (brandweer)vrijwilligers. Naar aanleiding van de jaarrekening 2016 is het budget vanaf 2017 met € 500.000 verhoogd. Het tekort in de jaarrekening 2016 was voor een deel ontstaan in 2015. Er is tov 2016 sprake van een budgetoverschrijding. In de periode 2015 t/m 2017 (3 jaar) zijn de kosten van de vrijwilligers in totaal met € 878.000 toegenomen.

In 2018 zal een nader onderzoek plaatsvinden naar de declaraties om de achterliggende oorzaken te kunnen vaststellen en de kosten te kunnen beheersen. De overschrijding wordt voorlopig als incidenteel bestempeld.

Verklaring	Bedrag
1. Overschrijding 2016	€ 119.000
2. Reductie uitrukkosten niet gehaald	€ 21.000
3. Extra uitrukkosten 2017 t.o.v. 2016	€ 110.000
4. Kosten MIRG (geen doorbelasting)	€ 13.662
5. Meerdere kleine mee- en tegenvallers	€ 114.349
	€ 378.011

1. Overschrijding 2016 en 'Overig'

In de toelichting op de jaarrekening 2016, de 1^e bestuursrapportage 2017 en de begroting 2018 zijn de belangrijkste oorzaken van deze overschrijding in 2016 genoemd. De splitsing van de overschrijding in de jaarrekening 2016 van € 619.000 in een structurele component van € 500.000 en een incidentele component van € 119.000 leek toen reëel, maar de kosten zijn in 2017 gestegen.

In de analyse van de overschrijding in 2016 is aangegeven dat er diverse incidentele kosten gemaakt zijn in 2015 en 2016, maar dat er ook de komende jaren nieuwe incidentele kosten zullen worden gemaakt bijvoorbeeld voor duikopleidingen, opleidingen RRT, het opleiden en bijscholen van opleidingsinstructeurs en het trainen van de posten die met een Nieuwe TS gaan werken. Daarnaast gaat het om het testen door vrijwilligers van de nieuwe brandweerhelmen en het prototype van de nieuwe TS. De incidentele kosten lopen voor een groot deel nog door in de komende jaren en kunnen op onderdelen toenemen.

De kosten van het opleiden en oefenen zijn in de periode 2015 t/m 2017 toegenomen. Het aantal door vrijwilligers bestede uren is in 2017 ongeveer 7.177 hoger dan in 2016.

	2015	2016	2017
Oefenuren	91.423	98.657	103.826
Opleidingsuren	23.145	30.905	32.913
Totaal	114.568	129.562	136.739
Toename per jaar		14.994	7.177
Toename cumulatief t.o.v. 2015			22.171

2. Reductie uitrukkosten niet gehaald

De kosten van de uitrukken laten een toename zien terwijl er in de begroting vanwege de implementatie van STOOM een kostenreductie van € 32.000 werd verwacht. In de paragraaf taakstelling is een toelichting opgenomen, waaruit blijkt dat deze taakstelling in 2017 (incidenteel) niet volledig is gehaald.

3. Extra uitrukkosten 2017 t.o.v. 2016

De ontwikkeling van de uitrukkosten is moeilijk voorspelbaar. Het is gebruikelijk dat er afwijkingen zijn ten opzichte van de begroting of het jaar ervoor, afhankelijk van het aantal en de omvang van de incidenten in een jaar.

	2015	2016	2017
Aantal inzeturen	37.979	37.406	41.190
Toename per jaar		-573	3.784
Toename cumulatief t.o.v. 2015			3.211

Het aantal inzeturen is in 2017 ongeveer 3.784 hoger dan in 2016. Er zijn in 2017 een aantal zeer grote incidenten geweest zoals de branden in Kapelle en Sint Maartensdijk, die extra (uitruk)kosten met zich hebben meegebracht. Ook is meer ingezet op het evalueren van incidenten in lijn met de ambities van VRZ. Dit verklaart de toename van de kosten voor circa € 110.000.

4. Kosten MIRG

De kosten van het MIRG-team bedragen € 13.662. In 2016 zijn deze kosten doorbelast naar het project MIRG. Dit project is beëindigd en de kosten worden toegerekend aan het budget voor de (brandweer)vrijwilligers.

Sociale lasten vakantiegeldverplichting 2016

€ 112.500 N

De invoering van het Individueel Keuzebudget (IKB) betekent dat per 2017 is overgegaan op een systeem waarbij werknemers zelf bepalen op welke momenten ze hun gerealiseerde vakantiegeld en vergelijkbare vergoedingen krijgen uitgekeerd in het kalenderjaar. De resterende vakantiegeld verplichting over het boekjaar 2016 is in 2017 uitgekeerd. De extra incidentele last van ongeveer € 450.000 was voorzien. Echter er is abusievelijk geen rekening gehouden met de hierover te betalen sociale lasten. Dit zorgt voor een incidenteel nadeel in de jaarrekening 2017.

Gratificaties

€ 45.123 N

Deze post betreft diverse gratificaties aan diverse medewerkers. De totale kosten inclusief werkgeverslasten bedragen € 45.123. In de begroting is met dit bedrag geen rekening gehouden.

Onder uitputting investeringsplan

Het investeringsplan over het boekjaar 2017 laat een onderuitputting zien. Uitgegaan werd van een investeringsvolume van € 14.226.547. Hiervan is € 8.247.886 gerealiseerd.

Wet Normering Topinkomens

In de jaarrekening is een overschrijding van de Wet Normering Topinkomens opgenomen van in totaal bruto € 1.966,14. Dit bedrag is in de jaarrekening opgenomen onder nog te ontvangen bedragen door de VRZ.

Resultaatbestemming + stand van de reserves

Het negatieve resultaat over het boekjaar 2017 is conform de tweede begrotingswijziging voor € 199.611 gedekt uit de bestemmingsreserves. Het restant van € 548.435 is gedekt uit de algemene reserve.

De Algemene Reserve bedraagt eind 2017 € 451.642.

2. Wettelijk kader en of eerdere besluitvorming

Wet gemeenschappelijke regeling: artikel 34 en 34B;

- Gemeenschappelijke regeling: artikel 29;
- Besluit Begroting en verantwoording: artikel 24

In artikel 34 van de wet Gemeenschappelijke regelingen is opgenomen dat het Dagelijks Bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie of het gemeenschappelijk orgaan de jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 juli van het jaar volgende op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, zendt aan gedeputeerde staten.

Op grond van artikel 34B van de wet Gemeenschappelijke regelingen wordt vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten gezonden.

3. Financiën

Financiële consequenties
(Incidenteel/structureel,
investering, exploitatielasten
en kapitaallasten)

Onttrekking aan de Algemene Reserve van € 548.435
De Algemene Reserve bedraagt eind 2017 € 451.642.

Dekking uit

4. Consequenties

Operationele consequenties: Niet van toepassing

Consequenties voor gemeenten: Niet van toepassing

5. Communicatie

Nog niet van toepassing

Document plaatsen op ViaDesk: Nee Indien Ja, locatie:

Document plaatsen op Internet: Nee Indien Ja, locatie:

Adviezen	
Ondernemingsraad (OR)	Niet van toepassing
Veiligheidsdirectie (VD)	Niet van toepassing
Adviescommissie Financiën (ACF) en Bestuurlijk Adviseuroverleg (BAO)	De adviescommissies zijn per mail geconsulteerd.

Besluit Algemeen Bestuur	Registratienummer:
Paraaf secretaris van het Algemeen Bestuur:	Datum: